

TORNION KANSALAIPOISTON TAIDEKOULUN UUDET TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAT

477/12.00.01/2018

ELLA 16.08.2018 § 57 Valmistelija rehtori Tarja Hooli:

Taustaa

Tornion kansalaisopistolla alkoi syksyllä 1990 kolme vuotta kestänyt taiteen perusopetuskokeilu. Tuona aikana taideaineiden opettajat valmistivat Tornion kaupunginhallituksen nimeämien opetussuunnitelmatyöryhmien tuella opetussuunnitelmat seuraaviin taideaineisiin: kuvataide, musiikki, käsityö ja tanssi. Teatteri-ilmaisun opetussuunnitelma valmistui joulukuussa 1993.

Taiteen perusopetuksen lainsäädäntö uudistui vuonna 1998 (Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998 ja Asetus taiteen perusopetuksesta 813/1998). 2000 luvulla taiteen perusopetus jakaantui yleiseen ja laajaan oppimäärään. Tornion kansalaisopistossa päätettiin keskittyä yleisen oppimäärän opetukseen ja opetussuunnitelmien kehittämiseen vastaamaan Opetushallituksen laatimia taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteita (30.3.2005).

Taiteen perusopetuksen ohjausjärjestelmän osia ovat:

- laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta
- Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista (OPH-2069-2017), 20.9.2017
- koulutuksen järjestäjän hyväksymät opetussuunnitelmat.

Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 5 §:n mukaan Opetushallitus päättää taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (opetussuunnitelman perusteet). Opetushallitus päättää myös oppilaan arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista (laki taiteen perusopetuksesta, 8 §).

Taiteen perusopetus on kokonaisuus, jossa eri toimintojen tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen ja muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Tämän vuoksi taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältävät tavoitteita, keskeisiä sisältöjä ja oppilaan arviointia koskevien määräysten lisäksi niiden ymmärtämistä avaavaa tekstiä.

Perustelut

Opetushallituksen 20.9.2017 antaman määräyksen mukaan koulutuksen järjestäjän tulee laatia ja hyväksyä taiteen perusopetuksen perusteita noudattaen opetussuunnitelma kullekin taiteenaloille, jolla se antaa opetusta. Opetussuunnitelmat laaditaan sekä yleiselle että laajalle oppimäärälle. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2018 alkaen. Kaikki oppilaat, jotka aloittavat taiteen perusopetuksen yleisen tai laajan oppimäärän opintonsa 31.7.2018 jälkeen, opiskelevat uusien opetussuunnitelmien mukaisesti. Vanhojen opetussuunnitelmien mukaan aloittaneet oppilaat voivat suorittaa opintojaan näiden vanhojen opetussuunnitelmien mukaisesti enintään 31.7.2021 saakka.

Taiteenaloille, joissa annetaan opetusta, laaditaan paikalliset opetussuunnitelmat Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen sekä yleisen että laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Paikallisissa opetussuunnitelmissa tarkennetaan sekä täsmennetään annettuja perusteita. Opetussuunnitelmat tulee laatia niin selkeästi, että myös oppilas ja hänen huoltajansa voivat saada opinnoista riittävästi tietoa.

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja oppilaan omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetus jakaantuu yleiseen oppimäärään ja laajaan oppimäärään. Yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, joista yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Yleisen ja laajan oppimäärän lisäksi on mahdollista järjestää varhaisiän taidekasvatusta alle kouluikäisille, jonka laajuudesta päättää koulutuksen järjestäjä.

Paikallisten opetussuunnitelmien tulee sisältää seuraavat asiat: oppilaitoksen toiminta-ajatus, oppilaitoksen arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö sekä työtavat, oppilaitoksen toimintakulttuuri, opetuksen rakenne ja laajuus, opetuksen yleiset tavoitteet, yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt sekä laskennalliset laajuudet (yleinen oppimäärä), teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt sekä laskennalliset laajuudet (yleinen oppimäärä), perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt sekä laskennalliset laajuudet (laaja oppimäärä), syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt sekä laskennalliset laajuudet (laaja oppimäärä), laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit (laaja oppimäärä), oppimisen arviointi, oppimäärän yksilöllistäminen, oppilaaksi ottamisen periaatteet, yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa sekä

toiminnan jatkuva kehittäminen.

Opetushallituksen laatima opetussuunnitelman perusteet korostaa erityisesti oppimisympäristöjen merkitystä taiteen perusopetuksessa. Niiden tulisi olla eri taidemuotojen oppimista tukevia ja asianmukaisia tiloja, jotka tarjoavat myös mahdollisuuden tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämiseen opetuksessa ja oppimisessa.

Nykytila / Opetussuunnitelmauudistus 2017-18

Tornion kansalaisopiston taidekoulussa voi opiskella tanssia, teatteritaidetta, musiikkia, kuvataidetta ja käsitöitä taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman mukaan. Taiteen perusopetusta on tarjolla sekä lapsille ja nuorille että aikuisille.

Taiteen perusopetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävänä on luoda perustaa emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle sekä antaa edellytyksiä elinikäiseen taiteiden harrastamiseen. Opetuksen tehtävänä on myös kehittää ja säilyttää kansallista kulttuuria sekä tukea oppijan kykyä arvostaa eri kulttuureita ja toimia monikulttuurisessa yhteiskunnassa.

Taiteen opiskelun tarkoituksena on avata oppilaille uusia mahdollisuuksia ymmärtää taidetta ja kulttuuria sekä niiden sisältämiä merkityksiä. Tehtävänä on myös kehittää ajattelemisen taitoja ja luovuutta elämän eri alueilla. Yleisen oppimäärän tehtävänä on myös kehittää sellaisia taitoja ja tietoja, joita oppija tarvitsee elämän eri aloilla ja jotka antavat hänelle valmiuksia hakeutua myöhemmin eri taiteenalojen jatko-opintoihin.

Tornion kansalaisopiston taidekoulun jatkavat oppilaat opiskelevat nykyisin voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti 31.7.2021 saakka. Syksyllä aloittavat uudet oppilaat saavat opetusta elokuussa voimaan tulevan uuden taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman mukaan. Taidekoulun uusi taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma valmistui heinäkuussa 2018.

Lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen (TPO) tavoitteena on tarjota suunnitelmallista, tavoitteellisesti etenevää teatteritaiteen, tanssin, musiikin, kuvataiteen ja käsityön opetusta, joka tukee lapsen ja nuoren persoonallisuuden kehitystä ja antaa taiteenalakohtaisia tietoja, taitoja ja valmiuksia ilmaista itseään ja toimia ryhmässä. TPO antaa myös valmiuksia hakeutua alan jatko-opintoihin. Taideaineiden opiskeluun kuuluu myös esiintyminen erilaisissa tilaisuuksissa ja omien töiden esittely näyttelyissä.

Aikuisten taiteen perusopetuksen (ATPO) tehtävänä on antaa valmiuksia hakeuduttaessa aloille, joissa tarvitaan kuvallisia taitoja sekä

syventää kuvataiteellista osaamista omassa harrastuksessa. Opinnot ovat laajuudeltaan 500 tuntia, joihin sisältyy kaikille yhteisiä opintokokonaisuuksia sekä teemaopintoja. Opintojen suoritus aika on noin 3 vuotta. Opiskelu on iltaopiskelua sisältäen joitakin viikonloppukursseja. Torniossa aikuisten taiteen perusopetus käynnistyi keväällä 2014.

Vuonna 2017 toteutui 51 taiteen perusopetuksen kurssia, joiden tuntimäärä oli 1441. Osallistujia oli yhteensä 557.

Tornion kansalaisopiston taidekoulun uudet opetussuunnitelmat lähetetään lautakunnan jäsenille sähköpostitse ennen kokousta.

LIITE

Opetushallituksen määräys 20.9.2017 taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman uudistamisesta

SIVISTYSTOIMENJOHTAJA ILKKA HALMKRONA:

Hyväksytään Tornion kansalaisopiston taidekoulun taiteen perusopetuksen uudet opetussuunnitelmat ja annetaan opistolle lupa aloittaa suunnitelmien ja yleisen oppimäärän mukainen opetus. Annetaan päätös edelleen kaupunginhallituksen tiedoksi ja hyväksyttäväksi.

ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin

_____